

לקח מהפרשה,

"כי בידך נתתי אותו..." (כא' לד')

בתקופה זו של מתח בטחוני מושמעות מדי פעם עצות שונות כיצד להינצל ממחבלים, ואנשי מקצוע שונים מביעים דעותיהם ומנסים להדריך את מי שנקלע למצוקה ביטחונית. רש"י מביא עצה מופלאה שעליה הוא כותב דברים ברורים עד מאוד ומבטיח ש – 'לא תבואהו פורענות'.

בספר שמות (כ', כב') כתוב: 'ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אותו גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה' ופירש רש"י: 'שהמזבח מטיל שלום בין ישראל לאביהם שבשמים לפיכך לא יבוא עליו כורת ומחבל. והרי הדברים קל וחומר. ומה אבנים שאינן רואות ולא מדברות על ידי שמטילות שלום אמרה תורה לא תניף עליהם ברזל, המטיל שלום בין איש לאשתו בין משפחה למשפחה, בין אדם לחברו על אחת כמה וכמה שלא תבואהו פורענות, עכ"ל.

מדברים אלו אנו למדים שהעצה להינצל מפורענות - מכורת ומחבל - היא הבאת שלום.

אנו שומעים פעמים רבות על דברי חז"ל כדוגמת אלו שהובאו לעיל, אבל משייכים אותם לאנשים אחרים... אצלנו כך נראה לנו זה לא יפעל, שהרי גם אם אנחנו מביאים לפעמים שלום בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, הרי אין אנו עושים זאת ממש מתוך כוונה טהורה, ויש שהמטרה מכוונת לאינטרסים שונים לגמרי. כך זה נראה לנו...

אבל צריך לדעת שהקדוש ברוך הוא מחשיב ומעריך כל מעשה שאנחנו עושים, ובדור שכזה שבו החיצוניות אכן מרובה על הפנימיות עשרת מונים, לא תובעים אותנו מה שתבעו מהדורות הקודמים. ולכן אם חז"ל אומרים ומעידים שאדם המביא שלום ניצול מכורת ומחבל, הרי שהדברים כפשוטם ממש, ומי שרוצה להינצל ולהרגיש ביטחון אמיתי גם בתקופה הקשה בה אנו מצויים, עליו לעשות כפי שהורנו חז"ל.

וכשחז"ל דברו על הבאת שלום 'בין איש לרעהו' אין זאת אומרת כמובן שאדם צריך להשתדל בהשכנת שלום בין שני אנשים, והוא אינו אחד מהם... לפני הכול האדם צריך בעצמו לעשות שלום בינו ובין רעהו, או בינו לבין אשתו. זה האל"ף ב"ית, כך שלפני שמגיעים אל אחרים יש לקשוט עצמנו באותו עניין. כדי להשלים עם החבר צריך להשקיע בכך את כל פנימיות הלב. פעולות חיצוניות אינן מסוגלות לכך...

קנייני האהבה בין שכנים ובין כל עמך בית ישראל הם מסוג הבניינים הרוחניים המצויים בעולמנו שאינם נראים לעין גשמית בשרית אלה הם עניינים לבן דעת. גדולי ישראל מתבטאים לעיתים תכופות כאשר הרשע והזדון גוברים בעולם ואש האיבה מתפשטת ומתלבה באופן הרסני. הרי שהעצה לכך היא אחת ויחידה: **להגביר ולחזק את מעשה האהבה בינותינו, לעשות מעשים של רחמים וחמלה, וזה כשלעצמו יסלק את החורבן...**

(עלינו לשבח)

פינת החלכה

במה, ובכמה כסף פודים את הבן? המשך משבוע שעבר

א: בנק ישראל הנפיק מדליות כסף שמשקל כל אחת הוא 19 גרם כסף טהור ומשקל חמש מדליות 93 גרם כסף,

ב: מדליות אלו עשויות מכסף טהור ואינן כסף חוקי של המדינה.

ג: על המטבעות כתוב: 'ופדויו מבן חודש תפדה בערכך חמשת שקלים כסף'.

ד: יש להרבה כוהנים את המדליות והם משתמשים בהן לצורך פדיון הבן באופן הבא:

- הכהן מוכר את המדליות לאב לפני הפדיון בשווי של 93 גרם כסף נכון ליום הפדיון.
 - האב יכול לשלם לכהן עבור המדליות בשטרות כסף בצ'קים או בכל צורת תשלום אחרת.
 - כשהתשלום בצ'ק הכוהן ייתן לאב את המטבעות במתנה גמורה.
 - כשהמטבעות שייכים כבר לאבי הבן, הוא נותן אותם לכהן כדי לפדות את בנו.
 - ה: כשאין לכהן מטבעות כסף, אפשר לפדות בתכשיט זהב או כסף ובלבד שערכו שווה ל-93 גרם כסף.
 - ו: הכוהן יכול להשתמש בכסף לכל מטרה, ורצוי שישתמש בהם לצורך פרנסתו.
 - ז: הכוהן רשאי לתת את המטבעות לאבי הבן במתנה גמורה ללא תמורה, כמו כן הכוהן יכול להחזיר לאב את התשלום אם רצונו בכך.
 - ח: ישנה מסורת שנתנית חמשת הסלעים בשמחה, זה סגולה שהילד יגדל בבריאות וינצל ממחלות הילדים.
- (ילקויי שובע שמחות ח"ב עמוד רצ)

הפייסבוק – הפנים שלא הכרתם

בשנים עברו כשהגיע החופש הגדול, חשבנו איד להעסיק את הילדים. היום אין צורך! רוב הילדים גולשים בפייסבוק – סליחה, לא גולשים, אלא גרים שם! בשבועות הקרובים אי"ה נכיר מעט את הפייסבוק. את הצדדים היפים, וגם את הפנים האפלות שלא הכרנו. נבדוק אם אפשר להשתמש בו בצורה נכונה ומאוזנת מבלי להישאב לתוכו.

אקדים שכל מה שאכתוב בנושא נשאב ממחקרים רבים שקראתי ואין סוף סיפורים ששמעתי. לא השתמשתי, ואין לי כל כוונה להשתמש בפייסבוק! קצת על הפייסבוק: הקים אותו צעיר (26) יהודי אמריקאי. המצאה זו שינתה את העולם והשפיעה ללא הכר על מערכות היחסים בין אנשים. כשש מאות מליון גולשים ברחבי העולם מחוברים כשמדינת ישראל היא אחת מהבולטות. כ-3,000,000 ישראלים מחוברים לאתר. כ-83% מבני הנוער (13-17) גולשים בו מעל שלש שעות ביום. השימוש מותר רק מגיל 13 אך מסתבר שיש מאות אלפי ילדים עד גיל 13 שכתבו שהם גדולים יותר מגילם האמיתי, ומתכתבים בפייסבוק. המשך אי"ה בשבוע הבא.

שבת שלום, שושנה.

"אתה ידעת את כל התלאה אשר

מצאתנו..." (כי'י)

מהיכן ידע אדום היושב בשלווה בהר שעיר תלאות ישראל במצרים? ונראה לומר, כי ביעקב ועשו נאמר: 'ולאום מלאום יאמץ'. ודרשו חז"ל: 'כשזה קם זה נופל'. נמצא שזמן שיעבוד ישראל במצרים - ימי הירידה והנפילה לישראל - היה תקופת הגאות והגדולה של עשו. וזה שאמרו לו: 'אתה ידעת את כל התלאה' - לפי ערך גדולתך וטוב חלקך בימים האלה יכולת לשער את כל התלאות שמצאונו בלחצנו ודחקינו...

(הרב י. טרונק מקוטנא)

סיפור לשבת

שליחות נסתרת / זלמן רודרמן

שמו של רבי שלמה לניאדו, רבה של חלב שבסוריה ומחבר ספר השאלות ותשובות 'בית דינו של שלמה', נשא למרחוק והיה נכבד ונערץ לא רק בקרב יהודי העיר אלא גם בסביבותיה. שמשו של הרב - שלום שמו - היה בעל-מוס: צולע ברגליו ועור באחת מעיניו. בני הקהלה לא ראו בעין יפה את העבדה שדונקא בו בחר הרב למשרת השמש. הם סברו שקהלה נכבדה בשלהם ורב גדול כרבים ראוי שיהיה להם שמש נאה ומרשים. אולם כל הקמזים והבקשות שהפנו בענין זה לרב, נדחו על-ידו על הסף.

ויהי היום ובחלב וסביבותיה פרצה מגפה. המגפה הפילה חללים רבים – יהודים, ושאינם בני-ברית - יהודי העיר הרבו בתפלות ובתעניות, והפצירו ברבים, שאותו ראו כאיש אלקים קדוש, לפעל לבטול הגזרה. "מן השמים העלימו ממני את סבת המכה, ואין בכוחי למצא לה תרופה", השיב להם רבי שלמה בצער. "עם זאת", הטעים, "כשבאה צרה על הצבור אסור לומר, 'מקרה הוא', אלא חובה להתעורר בתשובה שלמה לאבינו שבשמים, עד שיחוס וירחם עלינו". בינתיים הוסיפה המגפה להכות ללא רחם. לא היו כמעט רחוב או שכונה שבהם לא מתו אנשים, נשים וילדים. בשלב מסוים באו מים עד נפש והזעקה עלתה עד לב השמים. ראשי הקהלה התאספו בבית הרב ולא היו מוכנים להרפות ממנו, עד שיבטיח להם לעשות ככל שבכוחו לעצירת המגפה.

למשמע הזעקות והתחנות התפנס הרב בתוך עצמו ושתק. כך נמשך הדבר שעה ארוכה. לבסוף הנהן בראשו והבטיח לנוכחים לחפש בכוונים חדשים, ואולי יצליח לבטל את הגזרה. לאחר שיצאו ראשי הקהלה קרא הרב לשלום השמש. "היום בערב אל תלנה אותי לתפלת ערבית", אמר. "לך לבית-הכנסת הגדול בעיר. התפלל שם ערבית, ולאחר מכן הסתתר בתוך ארון או חדר, שאיש לא יבחין בך. לאחר שינעל בית-הכנסת במנעול ובריה, תצא ממסתורך ותעשה ככל שאורכה לך בהמשך". תושבי חלב חששו להקדים את שמחתם, אך העבדות החלו לדבר בעד עצמן. למחרת היום לא מת בעיר שום אדם. כך גם ביום שלאחר מכן וגם בימים הבאים. המגפה נעצרה ותושבי חלב יכולים היו לנשם לרוחה. הכל נשאו עינים מעריצות אל רב העיר, אך הענין פלו הוסיף להיות לויט בערפל.

אט-אט נודע הספור המלא שעמד מאחורי עצירת המגפה: באותו יום, לפנות ערב, הפקיד רבי שלמה מכתב סגור, במעטפה חתומה, בידו של השמש. "בחצות הלילה יבואו לבית-הכנסת הגדול אורחים. הם ידברו ביניהם ויזכירו שמות של תושבים בחלב. אז-אז תגש אליהם ותמסר להם את המעטפה הזאת", הורה הרב לשלום. השמש חש כי המשימה שהיא עומד למלא אינה שגרתית. פחד מלא את לבו וכל גופו החל לרעד. "אני שולח אותך למשימה בכוח התורה ועל-כן הסר פחד מלבך, כי כל רע לא יאנה לך!", הרגיעו הרב.

שלום ציט להוראות שקבל. לפני תפלת ערבית פנה לבית-הכנסת הגדול ונבלע בין המתפללים. בטרם הסתיימה התפלה חמק מהאולם והסתתר מאחורי ארון בחדר צדדי. לאחר התפלה החלו המתפללים להתפזר, וכעבר שעה קלה פבו האורות בבית-הכנסת והאולם ננעל, כשהשמש נותר לבדו בבנין החשוך. פחד בלתי-נשלט אפף את שלום. כדי להתחזק החל לומר את פרקי התהלים שזכר על-פה. כך עברו עליו השעות. החשך במקום היה מחלט ועל-כן לא היה יכול לדעת את השעה המדיקת. לאחר כמה שעות שמע לפתע רחשים מוזרים. נדמה היה לו כי הוא גם רואה דמיות. הדמיות לא היו ברורות, אולם הלה קלושה של זהר הקיפה אותן. אזניו קלטו בליל של קולות ומלים, ובהן גם שמות של תושבי העיר. כמה מהם היו שמות מכרים לו. באותו רגע נדע שהגיעה העת לקים את שליחותו. הוא אָזר את כל האמץ שהיה לכל לגייס, ונגש למקום שממנו באו הקולות. כשהגיע לבימת התפלה וקריאת-התורה, הניח עליה את המעטפה הסגורה ונסוג לאחור. בדקות הבאות הוסיפו הקולות להשמע. טון הדבור נהפך עצבני. מבין כל המלים שהזכירו הצליח לקלט רק את שם רב העיר, רבי שלמה לניאדו. כעבר שניות אחדות פסקו הקולות והדמיות המוזרות הסתלקו מבימת-הכנסת כלעמת שהופיעו.

שלום השמש הצליח לפתח אחד מחלונות בית-הכנסת ונמלט מהמקום כל עוד רוחו בו. כשהגיע לבית הרב קבלו רבי שלמה במאור-פנים. "ברוך ה', הצלחנו במשימה", אמר. מאותו יום לא קבלו עוד תושבי חלב על העסקתו של שלום השמש. הם חבו לו תודה, בידעם כי היה שליח נאמן במעשה הצלתם.

שבת שלום!